

KJAK

Nú **býta** teir á skinninum**ALFRED OLSEN***Løgtingsmaður fyri Sambandsflokkinn*

Í gjár bar Vágaportalurin tey tíðindi, at landsstýrismaðurin í fiskivinnu-málum hevði latið flakatrólarunum kvotuna uppá 2.200 tons á Flemmish Cap, tí umsitingin hevði mælt til hetta. Tað merkir, at umsitingin býtir á skinninum og tekur toskakvotuna, ið hevur eitt virði uppá uml. 30 mió. kr. frá línubátunum og gevur flakatrólarunum, og hesa óskiljandi og skilaleysu avgerð blástemplar landsstýrismaðurin.

Men ikki nokk við tað, tí í grundgevingini fyri at línubátarnir, sum annars høvdu avhøvdað og heilfryst torskín og ført hann til Føroyar at verða virkaður á føroyskum fiskavirkjum, ikki skuldu hava toskín, var tí, at teir ikki kundu virka hann umborð, t.v.s. at flakatrólararnir hava fingið álagt at virka, t.v.s skera hann til flak umborð og hava ikki loyvi til at føra heilfrystan tosk til Føroya.

Hetta fær meg at spyrja, um tað nú er blivið so galið, at vit hava eina fyrisiting, sum er skaðilig fyri menning av fiskivinnuni í Føroyum?.

Tá tað eru línubátarnir, ið hava vunnið okkum hesa toskakvotu, sum vit onki gjalda fyri, skulu tað sjálvandi vera teir, sum fáa tillutað hesa toskakvotu, - alt annað er skeivt.

Landsstýrismaðurin skaðar forstålsu í fiskivinnuni

Eg takið fult undir við tí, at flakatrólararnir skulu hava so tryggjar karmar sum gjørligt, og tað gjørdur vit við at keypa teimum neyðug fiskirættindi í russiskum sjógvi í Barentshavinum í 2012, við 50.000 tonsum av svartkjafkvotuni, sum er meira enn helmingurin av svartkjafkvotuni uppá 94.000 tons, og við 13.500 tonsum av okkara makrelkvotu fyri 2012.

Harumframt hava flakatrólararnir kongafiskkvotu í

Irmingarhavinum, og tað sær út til, at teir koma at fiska av makrelkvotuni í føroyskum sjógvi aftur í ár.

At vit tryggja flakatrólarunum hesi fiskirættindi, skapar nakað av ónøgd millum aðrar aktørar í vinnuni og í tí politisku skipanini, sum setir spurnartekin við, um prísurin fyri toskakvotuna í Barentshavinum ikki er ov høgur, og hví hesir bátarnir eisini kunnu fiska makrel í føroyskum sjógvi, tí so er minni til nóta- og trolbátar, fyri ikki at tala um útróðrarflotan og línuskipini, sum higartil ikki hava fingið at smyrja knívin.

Men við hesi avgerð um kvotuna á Flemmish Cap, stoytir so umsitingin í Fiskimálaráðnum bensin á bálið við at taka søgulig rættindi frá línuskipunum á Flemmish Cap og gevur flaka-trólarunum, hvørs eigarar í hesum døgum sita og býta kvoturnar á skinninum, har ein bátur fær tillutað toskakvotuna á Flemmish Cap, móti at hinir afturfyri fáa burtur av hansara kvotu í Barentshavinum, t.v.s. økta kvotu á Barenstshavinum.

Úrslitið av hesum verður, soleiðis sum eg siggi tað, at flakatrólararnir fáa allan fiskiflotan ímóti sær, tí nótaflotin kann saktans fiska svartkjafkvotuna og makrelin, og lemma-, og parttrólararnir vilja fegnir hava meira av makrelkvotuni, og bæði línuskip og trólararnir vilja sleppa í Barentshavið at fiska tosk.

Í hesum hevur fyrisitingin og landsstýrismaðurin handlað óforsvarligt móti tí samlaðu fiskivinnuni í Føroyum, og hesum taki eg ikki undir við, men vil virka fyri, at allir partar í tí føroysku fiskivinnuni fáa tillutað sín part, tí tað kann ikki vera rætt, at tað týðningarmesta fyri at fáa kvotur og fiskirættindi, er “sum maðurin segði á sinni” at kenna telefonnummarið hjá landsstýrismanninum ella fólki í umsitingini.

Eru allir **bilførarar** ikki líka fyri lógini?**ÁLVUR DANIELSEN**

Næsti almenni fyrispurningurin til háttvirða landsstýrismannin, Kára P. Højgaard, sum umsitur Akstovuna.

Eygleiðarar undrast møguliga, onnur yppa kanska øksl? Nú var hann aftur har við hasum koyrikortinum. Men hví hevur hetta málið týðning?

Orsökkin er einföld: Ein maður svimar í heitu hølunum hjá Miklagarði í SMS í apríl 2010, aftan á ein strævnun og drúgvun arbeiðsdag. Hetta fekk ógvusligar avleiðingar fyri undirritaða. Avleiðingarnar kundu lættliga verið enn álvarsligari.

Søgan í stuttum

Hvat hendi so fyri tveimum árum síðani í Miklagarði? Eftir stutta vitjan á Landsjúkrahúsinum (LS), har eg var kannaður frá høvur til tá, har eg eisini varð heilaskannaður, EEG kannaður, blóðroyndir og landroyndir v.m. har í síðsta enda royndi yvirlæknin og neurologurin, Poul Joensen váttaði, at eg var spillfrískur og nýtti orð sum »dehydrering« = vætumangul um tilburðin. Sum so ikki nakað óvanligt, sum kann henda teimum flestu!

Men ólukkutið fyri meg, so hevði ein tilvildarligur ungur hjálparlækni á LS tikið sær ov nógv vald, og hesin helt at tað var hansara skylda, at fráboða Akstovuna um tilburðin. So hesin sami hjálparlæknin hevði longu, meðan hann tók pulsín í móttøkuni á Skaðastovuni avgjørt at fráboða Akstovuni, at eg hevði fingið boð um ikki at føra bil áður enn eg hevði fingið nærri boð. Hetta gjørdi hjálparlæknin uttan at ráðføra seg við eitt nú tann roynda yvirlæknin/neurologin.

Tað kann beinanvegin staðfestast, at her er »avgreiðslan« viðvíkjandi líknandi tilburðum á LS ógvuliga tilvildarlig. Ketan fer longu av her, tá tað kemur til at javnstilla borgaran. So er tað sagt! Eg hevði kunnað

givið navngivin dømi, men skal kortini ikki gera tað her.

Tað áhugaverda

Tó nú kemur tað áhuga-verda: Akstovan, sum fekk »lítla-fingur« frá hjálparlækninum á LS tók allan armin! Eisini sjálvt um allar tær kanningar, sum vóru gjørdar fyrilógu í mínum máli. Eitt nú ein seinni læknávátan frá kommunulækninum (daterað 18. mai 2010), sum staðfesti, at eg var spillfrískur, og at talan hevði verið um eitt »eingangs tilfelli«, har dehydrening var orsökkin.

Akstovan hevði her møguleikan at staðfesta fakta í málinum og at enda málið = maðurin er frískur = og hevur tí fullan koyrirætt.

Hetta er tað, sum fær meg at nýta orð sum »MAKT-VREINGJAN«.

Bart út sagt, hetta er »VANT-ANDI EYÐMJÚKLEIKI« í arbeiðinum hjá stjóranum á Akstovuni. Hetta var/er neyvan gjørt ímóti t.d. einum í familjuni ella einum vini ella kenningi hjá stjóranum á Akstovuni. Og eg kann bara gita hví.

Nei! Nú var málið sent víðari til Landslæknan, sum tyktist bara at verða paragrafiskur? Tann føroyski landslæknin sendi málið til Heilsu-myndugleikarnar í Danmark (Sundhedsstyrelsen) at avgreiða. Skrivstovuavgerðin hjá danska »Sundhedsstyrelsen« var seinni: ein frátøka av koyrikortinum hjá mær!

Heimildarloysi

Men longu áðrenn danska »Sundhedsstyrelsen« kom upp í málið hevði tann føroyska Akstovan longu tikið mín koyrirætt, í óásetta tíð. Eitt var, at eg sambært læknávátan var spillfrískur; men nú skuldi eg uppliva, at Akstovan at siggja til tók mítt koyrikort uttan at vísa til hvørja heimild teir høvdu. Hetta fekk meg at vitja Akstovuna, fyri at spyrja, um hetta ikki alt samalt var ein stór misskiljing? »Nei«

vóru arrogantu boðini hjá Akstovuni. Sleptur uppá fjall fór eg til sakførara við einum fyrispurningi, um Akstovan ikki var farin út um mark? Sakførarin hjá mær staðfesti eftir gjøllari kanningar og grundgevingum, at her var Akstovan farin út um tað, sum lógir og kunngerðir áseta her á landi! Men Akstovan var kortini hvørki at høgga ella stinga í!

Rættartrygd

Seinni eru skjøl komin undan kavi í málinum, sum vísa, at tá ferðslulógin fyri fáum árum síðani var broytt, tá var eitt ávíst samskiðið millum Landslæknan – Akstovuna og Vinnumálaráðið, sum visir, at tað var nóg mikið bara við donskum rundskrivum, ið settu danska »Sundhedsstyrelsen« sum evsta valdsharra, tá tað kom til heilsumál í Føroyum. At siggja til skal Akstovan, hóast tann føroyska ferðslulógin ikki nevni »Sundhedsstyrelsen« við einum orði, kortini blint akta boðini, sum koma frá Sundhedsstyrelsen, umvegis tann føroyska landslæknan.

At Akstovan fyriskipar rættingslinjur viðvíkjandi dekkum og motorum v.m. við rundskrivum er sín sak, tí tað eru »deyð« ting í einari rættuligari umskiftiligari verð.

Men í hesum føri er talan um menniskju/samfелags-borgarar, og konkret førararættin til akfar, og harvið livibreyðið hjá einum samfелagsborgara. Tá burdu aðrir bollar komið í suppu, heldur enn at lata einum myndugleika í einum øðrum landi ta avgerandi orðið og valdið. Og so bara stinga høvdið í sandin. Hetta er als ikki gott nokk, Harra Landsstýrismaður, Kári P. Højgaard!

Tá kundu vit eins væl avrættað fólk fyri eitt nú óviljað manndráp, tí nakrir embætismenn úti á Nesinum, og stjórar annars vórðu samdir um at fylgja lógum, kunngerðum og rundskrivum í eitt nú Texas??

Stjórin á Akstovuni kemur í frágreiðing sínari, uttan at hava nakað konkret svar uppá fyrispurning mín við undanførsluni, at undirritaði skrivaði undir "móttøkurættin av førararættinum", sum Vinnumálaráðið hevði útflyggjað. Jákup Jacobsen veit betur! Men ein revur finnur altíð eina holu – hetta sigur nógv um manglandi eyðmjúkleika í Akstovunar fyrisiting,

sum almennur stovnur, sum vit øll eiga. Her var so aftur ein møguleika hjá Akstovuni at sleppa málinum. Tó einki kom óvart á meg.

Leikluturin hjá**Vinnukærunevndini**

Nú kundi Vinnukærunevndin um valt at avgreitt málið »Pre Forma«, tvs. eftir hvat lóg og kunngerðir áseta; men tá hesar heimildir hvørki finnast í lóg ella kunngerð her á landi, tá valdi nevndin at hjálpa Akstovuni við at draga fram rundskriv til Akstovunnar hjálp – hetta var somuleiðis fyrstu ferð, at ein »haldgóð« grundgeving er tøk fyri frátøkuni av koyrikortinum sambært Vinnukærunevndini!

Vinnukærunevndin vendi soleiðis blinda eyga til maktvringjingina á Akstovuni, ið her kundi verið steðgað einaferð med alla, men setti heldur »ferðslutrygdina« fram um rættartrygdina hjá borgaranum at víga tyngri í málinum.

Tað ger tað lætt hjá embætismonnum, politikarum og stjórum framhaldandi at stinga høvdið í sandin og lata tingini flóta.

Borgarin kann so valla fyrihalda seg til avgerðir Akstovunnar framryvir.

Neyvan umsita danir, m.a. danskir læknar og tann danska Akstovan hetta máls-økið soleiðis, at borgarin, vígaður væl og virðiliga og funnin spillfrískur, kortini missur koyrirættin - "just in case" - sum stjórin á Akstovuni, Jákup Jacobsen málber seg á føroyskum.

Tann nýggi fyrispurningurin

Tí havi eg enn ein fyrispurning til Landsstýrismannin, háttvirða Kára P. Højgaard:

Hvussu ofta hevur Akstovan valt áhaldandi, møguleiga í samráð við øðrum myndugleikum t.d. Landslækninum at staðfesta frátøku av koyrirættið hjá borgara vegna svímils ella dánils, hóast at læknakanningar seinni vístu at bilførarin/ borgarin var spillfrískur? Soleiðis t.d. sett fráboðan frá hjálparlækna fram um seinni fráboðanum frá einum royndum yvirlækna/neurologi?

Og er Kári P. Højgaard nøgdur við viðgerðina av málinum, sum eg havi víst á her?

Er tað soleiðis vit byggja land í Føroyum?